

10 sammanfattande punkter om forskningen om porr och porrindustrin

1. **Sexuellt våld är idag mer regel än undantag inom den kommersiella pornografin;** redan för 10 år sen visade cirka 90 % av scenerna i de populäraste pornografiska filmerna i USA fysisk aggression (Bridges et al. 2010, 1075–77). Verbala aggressioner förekom också i 48.7 % av alla scener, oftast med skällsord som "bitch" och "slut" (ibid., 1077). Utöver aggression förekom till exempel s.k. *ass-to-mouth* i 41 % av alla scener – dvs. att en kvinna utför oralsex på en man direkt efter att han penetrerat henne analt (ibid., 1074).

2. **Psykologiska experiment har visat hur konsumenter avtrubbas och söker det mer extrema (se Zillman & Bryant 1986),** vilket kan förklara varför aggressioner och mer extrema inslag uppfattats ha ökat på senare år i pornografin. Forskare tvingades redan på 1980-talet klippa ihop fragment från olika filmer för att kunna göra experiment eftersom det var omöjligt att hitta en pornografisk film som *inte* innehöll *avhumanisering, förnedring* eller *våld* (Check & Guloien 1989, 163) – något som också visar på den minimala efterfrågan på "alternativ" jämställd pornografi.

3. **Konsumtion av såväl vålds- som ickevåldspornografi gör med statistisk signifikans män i normalpopulationen mer sexuellt aggressiva** samt producerar attityder som främjar eller trivialiserar våld mot kvinnor (s.k. *våldtäktsmyter*), vilket ny forskning som analyserat närmare 50 års experimentella och naturalistiska kvantitativa studier på sambandet mellan pornografikonsumtion och mäns våld mot kvinnor visar (*för metastudier se t.ex. Wright, Tokunaga, & Kraus 2016; Allen et al. 1995a; 1995b; Hald, Malamuth, & Yen 2010; för analytiska litteraturgenomgångar och stora enkätundersökningar se t.ex. Malamuth, Addison, & Koss 2000; Foubert, Brosi, & Bannon 2011*). Detta bekräftas av Unizons kvinnojourer som i kontakt med kvinnor som utsatts för mäns våld har erfarenheten att porren utgör en katalysator och inspiration till mäns sexuella aggressioner och negativa attityder till kvinnor

4. **Psykologer har visat att konsumenter tenderar att kategorisera kvinnor som endera promiskuösa eller asexuella, "horor" eller "Madonnor",** och den kommersiella pornografin förstärker sådana intryck av promiskuitet vilket därefter blir en måltavla för aggressioner samt tas som intäkt för att trivialisera mäns våld mot kvinnor; dessa psykologiska processer förklarar varför ickevåldspornografi ger upphov till liknande konsumtionseffekter som våldspornografin gör (se Zillman & Weaver 1989, 109–21; Leonard and Taylor 1983). I simulerade våldtäktsrättegångar med personer som sett vanlig ickevåldspornografi under några veckor rekommenderar dessa hälften så långa fängelsestraff jämfört med kontrollgruppen (Zillman & Bryant 1982, 17 tbl.3; jfr. Zillman & Weaver 1989, 115–21 & tbl.4.3, efter korttidsexponering).

5. **Pornografikonsumerande män har rapporterats vara mer sexuellt våldsamma och kontrollerande än misshandlande män som inte rapporterats konsumera pornografi i flera enkätstudier där kvinnor på kvinnojourer och i vårdkedjan fått frågor om detta (Simmons, Lehmann, & Collier-Tenison 2008; Shope 2004; Cramer et al. 1998).** Liknande kunskaper har sedan länge framhållits i offentliga hearings i USA av olika praktiker (polis, åklagare, behandlare, kvinnojourer m.m.) som vittnat (se t.ex. *Massachusetts Hearing 1992; Att'n General 1986, 197–223; Indianapolis Hearing 1984; Minneapolis Hearing 1983*).

Citat från en av Unizons kvinnojourer: "Jag gör riskbedömningar med alla som får placering på jouten och där ingår frågor om pornografi. 70-80 procent, minst, berättar om att porr på olika sätt ingår i

våldsutövningen. Det är vardagsmat. Det kan vara att den stödsökande tvingas se på porrfilm, att partnern vill att hon ska ta på sig kläder eller göra saker som han sett i porrfilm. Och ofta ställer hon upp för att han inte ska bli arg eller våldet öka. Det är också vanligt att män har filmat sex och hotar med att sprida bilder och filmer. Men när vi polisanmäler sådana hot eller bilder som spridits tas det inte på särskilt stort allvar. Det är hemskt, för ska du kränka en människa så är ju sexuell förnedring ett av de grövsta sätten.”

6. Män som använder mer pornografi är också statistiskt mer benägna att köpa sex än andra män (se t.ex. Monto & McRee 2005, 515, 520–23; Farley et al. 2011, 374). Flera nyare kvantitativa intervjustudier visar att en majoritet sexköpare vill att prostituerade personer ska imitera pornografi som de sett och som andra kvinnor inte ställer upp på (se t.ex. Farley et al. 2015, 13; 2011, 374; Durchslag & Goswami 2008, 12–13). En studie i Kambodja som öppet ställde frågor om detta fann att många sexköpare tvingar prostituerade personer att tåla gruppvåldtäkter, analsex, eller andra ”stilar” som sexköparna sett i pornografi (Farley et al. 2012, 26–31). Offentliga utredningar i både Sverige och USA har tidigare rapporterat om bl.a. gruppvåldtäkter som animerats av pornografikonsumtion och pornografiproduktion (SOU 1995:15 s. 96–97; Att’n General 1986, 204). Det finns opålitliga studier som försöker dra slutsatser om pornografins effekter utifrån aggregerad statistik om antal anmälda sexbrott (för kritik, se Malamuth & Pitpitan 2007, 138–41; Kingston & Malamuth 2011). Anmälningar är emellertid inte att likställa med brottsprevalens. Anmälningar påverkas av fler variabler än de som påverkar individer, särskilt över tid när det sker många samhällsförändringar. Det skulle inte vara oväntat om anmälningar av sexuella övergrepp minskade i och med ökningen i tillgång och konsumtion av pornografi, eftersom ju mer pornografi som existerar desto mer normaliserat blir sexuella övergrepp (jfr Waltman 2014, 129–38).

7. Över 30 års kunskap visar hur pornografer utnyttjar social utsatthet för att rekrytera medverkande. Inte oväntat har forskning och rapporter sedan tidigare visat hur populationen som utnyttjas för att medverka i pornografi delar samma demografiska karaktäristika som dem som utnyttjas i prostitution generellt: till exempel svår fattigdom, sexuella övergrepp under barndomen, erfarenheter från fosterhem och hemlöshet (t.ex. Att’n General 1986, 242). En nyare studie av kvinnliga medverkande i pornografiska produktioner som jämfördes med en demografiskt matchad kontrollgrupp från Kalifornien fann således att 21 % av de medverkande jämfört med 4 % av kontrollgruppen uppgav att de förflyttats till fosterhem av myndigheter; 37 % av de medverkande jämfört med 13 % av kontrollgruppen uppgav att de ”tvingats” till sex (*forced sex*) före 18 års ålder; samt 24 % av de medverkande jämfört med 12 % av kontrollgruppen uppgav att deras hushåll fick socialbidrag (Grudzen et al. 2011, 641–42).

8. Pornografiproduktion tycks vara minst lika skadlig som annan prostitution. Ofta befinner sig medverkande aktörer i prostitution, vilket en studie av 854 prostituerade personer i nio länder i där 2/3 uppvisade posttraumatiska stressyndrom (PTSD) i nivå med vårdsökande Vietnamveteraner och tortyroffer (Farley et al. 2003, 44–48, 56)¹ är ett bra exempel på. Inte mindre än 49 % av samtliga 854 hade svarat att de utnyttjats i pornografi, och just dessa personer diagnosticerades med ”signifikant mer svåra symptom” av PTSD än de andra 51 % gjorde (Farley 2007, 146, 422 n.298). Pornografins förstärker därmed skadeverkningarna i prostitutionen – något som också avspeglas i de många våldsamma och förnedrande filmerna (se ovan).

9. Cirka två tredjedelar av unga män i Sverige och liknande länder tycks regelbundet se pornografi från några gånger i månaden till dagligen; som kontrast tycks över tre fjärdedelar unga kvinnor inte

¹ Andra studier i Sydkorea, Sveiz, Kanada och Mexiko, visar att även när ytterligare faktorer som ger upphov till PTSD kontrollerats för (t.ex. misshandel, utomhus/inomhusprostitution m.m.) kvarstår en statistiskt signifikant korrelation med prostitution som sådan (Choi et al. 2009, 935–36, 942, 945–46; Rössler et al. 2010, 150; Bagley & Young 1987, 21–23; Farley et al. 2004, 49; om Mexiko).

se pornografi regelbundet alls, och dem som ser gör det i betydligt mindre utsträckning än män (se Waltman 2014, 33–36, forskningssammanfattning).

10. **En majoritet av svenska kvinnor vill ha mycket starkare reglering av pornografi**, i stort sett nolltolerans, och hälften av USA:s kvinnor vill detsamma (se t.ex. Rohdén, Nyman, & Edström 2012, 116; Lykke & Cohen 2015; *jfr* Johansson & Habul 2006, om unga väljare). Tillsammans med vad vi vet om pornografins skadeverkningar innebär den höga prevalensen av pornografikonsumtion bland unga män att det varje dag skapas en ny generation män med starkare tendenser till sexuella aggressioner och attityder som främjar och trivialiserar mäns våld mot kvinnor – en utveckling som är absolut nödvändig att motverka för att ha en chans att realisera ett jämställt samhälle.

Mer information om pornografins konsekvenser för utövandet av sexuellt våld, dess koppling till prostitution samt analys av rättspolitiska förslag finns i rapporten *Porr och prostitution*, <http://unizon.se/aktuellt/porr-och-prostitution>. Del två i rapporten är skriven av fil.dr. Max Waltman som skrivit doktorsavhandlingen [*The Politics of Legal Challenges to Pornography: Canada, Sweden, and the United States*](#) (Waltman 2014).

Referenslista

- Allen, Mike, Keri Brezgel, and Dave D'Alessio. 1995 "A Meta-Analysis Summarizing the Effects of Pornography II: Aggression After Exposure." *Human Comm. Res.* 22 (2): 258–83.
- Allen, Mike, Tara Emmers, Lisa Gebhardt, and Mary A. Giery. 1995. "Exposure to Pornography and Acceptance of Rape Myths." *J. Communication* 45 (1): 5–26.
- Attorney General [USA] 1986. *Final Report of the Attorney General's Commission on Pornography*. Edited by Michael J. McManus. Nashville, TN: Rutledge Hill Press.
- Bagley, Chris, and Loretta Young. 1987. "Juvenile Prostitution and Child Sexual Abuse: A Controlled Study." *Canadian J. Community Mental Health* 6 (1): 5–26.
- Bridges, Ana J., Robert Wosnitzer, Erica Scharrer, Chyng Sun, and Rachael Liberman. 2010. "Aggression and Sexual Behavior in Best-Selling Pornography Videos: A Content Analysis Update." *Violence Against Women* 16 (10): 1065–85.
- Check, James V.P., and Ted H. Guloien. 1989. "Reported Proclivity for Coercive Sex Following Repeated Exposure to Sexually Violent Pornography, Nonviolent Dehumanizing Pornography, and Erotica." In Zillman and Bryant, 1989, 159–84.
- Choi, Hyunjung, Carolin Klein, Min-Sup Shin, and Hoon-Jin Lee. 2009. "Posttraumatic Stress Disorder (PTSD) and Disorders of Extreme Stress (DESNOS) Symptoms Following Prostitution and Childhood Abuse." *Violence Against Women* 15 (8): 933–51.
- Cramer, Elizabeth, Judith McFarlane, Barbara Parker, Karen Soeken, Concepcion Silva, and Sally Reel. 1998. "Violent Pornography and Abuse of Women: Theory to Practice." *Violence & Victims* 13 (4): 319–32.
- Durchslag, Rachel, and Samir Goswami. 2008. *Deconstructing The Demand for Prostitution: Preliminary Insights From Interviews With Chicago Men Who Purchase Sex*. Chicago: Chicago Alliance Against Sexual Exploitation [<http://perma.cc/5V4Q-PH32>].
- Farley, Melissa. 2007. "'Renting an Organ for ten Minutes': What Tricks Tell Us about Prostitution, Pornography, and Trafficking." In *Pornography: Driving the Demand in International Sex Trafficking*, edited by David E. Guinn and Julie DiCaro, 144–52. Los Angeles: Int'l Human Rights Law Institute, DePaul University.
- Farley, Melissa, Ann Cotton, and Jacqueline Lynne et al. 2003. "Prostitution and Trafficking in Nine Countries: An Update on Violence and Posttraumatic Stress Disorder." In *Prostitution, Trafficking, and Traumatic Stress*, edited by Melissa Farley, 33–74. Binghamton, NY: Haworth Maltreatment & Trauma Press [<http://perma.cc/V7FM-YXKQ>].

- Farley, Melissa, Jan Macleod, Lynn Anderson, and Jacqueline M. Golding. 2011. "Attitudes and Social Characteristics of Men Who Buy Sex in Scotland." *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy* 3 (4): 369–83.
- Farley, Melissa, Wendy Freed, Kien Serey Phal, Jacqueline Golding. 2012. "A Thorn in the Heart: Cambodian Men who Buy Sex." Paper presented at conference co-hosted by Cambodian Women's Crisis Center and Prostitution Research & Education, Phnom Penh, Cambodia, July 17 [<http://perma.cc/KU76-5FT5>].
- Farley, Melissa, Jacqueline M. Golding, Emily Schuckman, Neil M. Malamuth, Laura Jarrett. Forthcoming. "Comparing Sex Buyers with Men Who Do Not Buy Sex: New Data on Prostitution and Trafficking." *J. Interpersonal Violence*. Accepted July 22, 2015.
- Foubert, John D., Matthew W. Brosi, and R. Sean Bannon. 2011. "Pornography Viewing among Fraternity Men: Effects on Bystander Intervention, Rape Myth Acceptance and Behavioral Intent to Commit Sexual Assault." *Sexual Addiction & Compulsivity* 18 (4): 212–31.
- Grudzen, Corita R., Daniella Meeker, Jacqueline M. Torres et al. 2011. "Comparison of the Mental Health of Female Adult Film Performers and Other Young Women in California." *Psychiatric Services* 62 (6): 639–45.
- Hald, Gert Martin, Neil Malamuth, and Carlin Yuen. 2010. "Pornography and Attitudes Supporting Violence Against Women: Revisiting the Relationship in Nonexperimental Studies." *Aggressive Behavior* 36 (1): 14–20.
- Indianapolis Hearing, The. 1984. Hearing to consider an Amendment to Chapter XVI of the Code, Human Relations and Equal Opportunity, Indianapolis City-Council Administration Committee, April 16, 1984. *Transkriberat i MacKinnon & Dworkin*, eds. 1997, 269–89.
- Johansson, Karin, and Kenan Habul. 2006. "Varannan ung väljare vill förbjuda porr". *Sydsvenskan*, August 13 [<http://perma.cc/R59C-ZUFA>].
- Kingston, Drew A., and Neil M. Malamuth. 2011. "Problems with Aggregate Data and the Importance of Individual Differences in the Study of Pornography and Sexual Aggression: Comment on Diamond, Jozifkova, and Weiss (2010)." *Arch. Sex. Behav.* 40:1045–1048
- Leonard, Kenneth E., and Stuart P. Taylor. 1983. "Exposure to Pornography, Permissive and Nonpermissive Cues, and Male Aggression Toward Females." *Motivation & Emotion* 7 (3): 291–99.
- MacKinnon, Catharine A., and Andrea Dworkin, eds. 1997. *In Harm's Way: The Pornography Civil Rights Hearings*. Cambridge, MA: Harvard Univ. Press.
- Malamuth, Neil M., Tamara Addison, and Mary Koss. 2000. "Pornography and Sexual Aggression: Are There Reliable Effects and Can We understand Them?" *Annual Rev. Sex Res.* 11 (1): 26–91.
- Malamuth, Neil M., and Eileen V. Pitpitan. 2007. "The Effects of Pornography Are Moderated by Men's Sexual Aggression Risk." In *Pornography: Driving the Demand in International Sex Trafficking*, edited by David E. Guinn and Julie DiCaro. Los Angeles: Int'l Human Rights Law Institute, DePaul University 125–43.
- Massachusetts Hearing, The. 1992. On Proposed H. Bill 5194, "An Act to Protect the Civil Rights of Women and Children," Boston, MA, March 16, 1992. *Transkriberat i MacKinnon & Dworkin*, eds. 1997, 370–425.
- Mattebo, Magdalena. 2014. *Use of Pornography and its Associations with Sexual Experiences, Lifestyles and Health among Adolescents*. Digital Comprehensive Summaries of Uppsala Dissertations from the Faculty of Medicine 974. Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis.
- Minneapolis Hearing, The. 1983. On Proposed Ordinance Sec 1., to add Minneapolis City Code, Minn., Chapter 7. Government Operations Committee, December 12–13, 1983. *Transkriberat i MacKinnon & Dworkin*, eds. 1997, 39–252.
- Monto, Martin A., and Nick McRee. 2005. "A Comparison of the Male Customers of Female Street Prostitutes With National Samples of Men." *Int'l J. Offender Therapy & Comparative Criminol.* 49 (5) 505–29.
- Rössler, Wulf, U. Koch, and C. Lauber et al. 2010. "The Mental Health of Female Sex Workers." *Acta Psychiatrica Scandinavica* 122:143–52.

- Shope, Janet Hinson. 2004. "When Words Are Not Enough: The Search for the Effect of Pornography on Abused Women." *Violence Against Women* 10 (1): 56–72.
- Simmons, Catherine A., Peter Lehmann, and Shannon Collier-Tenison. 2008. "Linking Male Use of the Sex Industry to Controlling Behaviors in Violent Relationships: An Exploratory Analysis." *Violence Against Women* 14 (4): 406–17.
- SOU 1983:70 Värna yttrandefriheten: förslag av yttrandefrihetsutredningen.
- SOU 1995:15 Könshandeln: Betänkande av 1993 års Prostitutionsutredning.
- Svedin, Carl-Göran, and Ingrid Åkerman. 2006. "Ungdom och pornografi". I *Koll på porr: skilda röster om sex, pornografi, medier och unga*. Redaktör Ann Katrin Agebäck, 87–123. Stockholm: Medierådet.
- Waltman, Max. 2014. *The Politics of Legal Challenges to Pornography: Canada, Sweden, and the United States*. Stockholm Studies in Politics 160. Doktorsavhandling, Stockholms universitet. Tillgänglig via <http://ssrn.com/abstract=2539998>.
- Wright, Paul J., Robert S. Tokunaga, and Ashley Kraus. 2016. "A Meta-Analysis of Pornography Consumption and Actual Acts of Sexual Aggression in General Population Studies." *J. Communication* 66 (1): 183–205.
- Zillmann, Dolf, and Jennings Bryant. 1982. "Pornography, Sexual Callousness, and the Trivialization of Rape." *J. Communication* 32 (4): 10–21.
- Zillmann, Dolf, and Jennings Bryant. 1986. "Shifting Preferences in Pornography Consumption." *Communication Res.* 13 (4): 560–78.
- Zillman, Dolf, and Jennings Bryant. 1988. "Effects of Prolonged Consumption of Pornography on Family Values." *J. Family Issues* 9 (4): 518–44.
- Zillmann, Dolf, and James B. Weaver. 1989. "Pornography and Men's Callousness Toward Women." In Zillman and Bryant, 1989, 95–125.
- Zillman, Dolf, and Jennings Bryant., eds. 1989. *Pornography: Research Advances and Policy Considerations*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.